

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изм. № *91-00-394*

София, *30.12.* *2019* г.

ДО

МИНИСТЕРСТВОТО НА ТРУДА
И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

НАЦИОНАЛНИЯ
ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

ОБЩИНИТЕ

Във връзка с възникнали въпроси относно отчитане на операциите и извършването на плащанията по механизма за предоставяне на лична помощ и прилагането на един унифициран подход от всички участници в този механизъм – Министерството на труда и социалната политика (МТСП), Агенцията за социално подпомагане (АСП), Националният осигурителен институт (НОИ) и общините, се дават следните указания:

I. Основни положения на подхода на отчитане на операциите по механизма за предоставяне на лична помощ

1. Моделът на отчитане и режимът на плащанията се основават на следните основни положения:

а) от анализа на разпоредбите на *чл. 13, ал. 2 и 3* от *Закона за личната помощ (ЗЛП)* и *чл. 103* от *Кодекса за социално осигуряване (КСО)* може да се направи изводът, че от отчетна гледна точка превеждането на средства по силата на тези разпоредби от НОИ на АСП и от АСП на общините представляват различна форма на изплащане на помощта на лицето (за бюджета на ДОО – форма на изплащане на компонент от пенсионни плащания), а не трансфер между бюджетни организации, дискреционно определян от съответната бюджетна организация. *Член 13, ал. 2 и 3* от *ЗЛП* регламентират, че лицето дава съгласие полагаемата му се помощ/добавка към пенсията вместо да се превежда на него, да се предостави на общината, която ще сключи трудов договор с неговия асистент. Независимо дали лицето ще избере общината да осигури асистент или самото то ще прави избора, помощта подлежи на изплащане (*чл. 13, ал. 5* от *ЗЛП*), т.е. съответната бюджетна организация няма избор по отношение размера на сумата, подлежащ на изплащане, при който и да е от вариантите на ползване на помощта (чрез избран от общината или от лицето асистент);

б) общината като осигурител и платец на възнаграждението (по трудов договор) на личния асистент следва да отрази като разходи за възнаграждения и осигурителни вноски съответните суми, независимо от начина на отчитане в останалите бюджети на предоставените ѝ средства;

в) превеждането от АСП на средствата за съответната община за съответния месец се извършва с един платежен документ по бюджета на общината в размер на сумата от трите източника на средства за асистент, независимо от подхода на отчитане на съответния източник на средства по бюджета на НОИ, АСП и общината.

2. Въз основа на така очертаните основни положения посочената по-долу схема на отчитане за 2019 г. на механизма по предоставяне на лична помощ за 2019 г. има предвид и, че вече извършените плащания от АСП към общините са отчетени изцяло като трансфери.

II. Отчетна схема за 2019 г. на операциите по механизма за предоставяне на лична помощ

3. За отчитането на операциите по механизма за предоставяне на лична помощ се прилага следната отчетна схема:

3.1. Начисляване на компонента на помощта по чл. 13, ал. 2 от ЗЛП за сметка на бюджета на АСП

Записвания в АСП - БЮДЖЕТ

Дт с/ка 6421 / Кт с/ка 4975

Записването може да се взима от АСП като една сума по отделно обособена партида/аналитична сметка към сметка 4975, без да е необходимо да се взимат записвания по отделни аналитични сметки за съответните лица. Сметка 4975 се предлага с цел разграничение на тези суми, от помощите, директно изплащани от АСП на лицата.

3.2. Превод на средства по чл. 13, ал. 3 от ЗЛП от НОИ на АСП

Записвания в АСП - БЮДЖЕТ

Дт с/ка 5001 / Кт с/ка 4831

§ 96-07 (-) / § 93-10 (+)

Записвания в НОИ

Дт с/ка 4831 / Кт с/ка 5001

§ 93-10 (-) / 96-07 (+)

(за начисляването на сумите по чл. 103 от КСО НОИ взима записвания по досегашния ред, а за отнасянето на тези суми по негова сметка за чужди средства НОИ взима съответните записвания съгласно писмо на МФ № 33-01-64/30.09.2019 г. до НОИ)

3.3. Преводи чрез СЕБРА от бюджета на АСП по бюджетите на общините

Записвания в АСП - БЮДЖЕТ

Дт с/ка 7524 / Кт с/ка 7500

§ 61-02 (-) / § 66-02 (+)

Записвания в ОБЩИНИ - БЮДЖЕТ

Дт с/ка 5013 / Кт с/ка 7522

§ 95-07 (-) / 61-01 (+)

За съответния месец се извършва само един превод от АСП към съответната община. Месечният превод от АСП към съответната община е в пълен размер, включващ всичките три източника на средства за личната помощ.

По § 61-02 АСП, респективно общината - по § 61-01, текущо отразяват до края на годината сумата на превода в пълен размер, включващ всичките три източника на средства за личната помощ.

3.4. Записвания текущо през годината в общината за начисляването на сумите за възнаграждения и осигуровки за асистент и тяхното плащане

3.4.1. начисляване текущо през годината на разходи за възнаграждения и осигуровки на личните асистенти – по общия ред на начисляване на такива суми

Записвания в ОБЩИНИ - БЮДЖЕТ

а) начисляване на възнаграждения и осигуровки за сметка на осигурителя (общината)

Дт с/ки 604, 605 / Кт с/ки 4211, 4897, 455

б) начисляване на ДДФЛ и осигуровки за сметка на личния асистент
Дт с/ки 4211, 4897 / Кт с/ки 4510, 455

3.4.2. превеждане на възнагражденията на личния асистент и свързаните с тях осигурителни вноски и ДДФЛ

Дт с/ки 4211, 4897, 4510 и 455 / Кт с/ки 5011, 5013
разходни §§ 02-00, 05-00 / §§ 95-07, 95-11 (+)
дейност 562

3.5. Отчетни и бюджетни процедури в края на годината - АСП

3.5.1. установяване на окончателния размер на преведените за годината суми на общините
След извършване на плащанията към общините за м. декември АСП установява окончателния годишен размер на преведените на общините суми, разпределен по трите източника на средства (общо и на ниво отделна община).

3.5.2. счетоводни записвания за прекласификация на трансфера в частта на останалите два източника

Въз основа на установените съгласно т. 3.5.1 окончателни данни на трансферираните средства по източници АСП взема съответните счетоводни записвания за прекласифициране на текущо отчетените като трансфер за общините суми, отнасящи се за другите два източника, както следва:

Записвания в АСП - БЮДЖЕТ

а) прекласификация на трансфера в частта на източника на средства, който е за сметка на помощта по чл. 13, ал. 2 от ЗЛП, предвидена по бюджета на АСП

Дт с/ка 4975 / Кт с/ка 7524

Разходен § 42-02 - дейност 562 / § 61-02 (+)

(в резултат на това записване се приключва разчетът по сметка 4975, текущо начисляван съгласно т. 3.1 от тази отчетна схема доколкото частта от трансфера се равнява на тази сума)

б) прекласификация на трансфера в частта на източника на средства, който е за сметка на средствата по чл. 13, ал. 3 от ЗЛП (добавката към пенсията по чл. 103 от КСО),

Дт с/ка 4831 / Кт с/ка 7524

§ 93-10 / § 61-02 (+)

(в резултат на това записване се приключва разчетът по сметка 4831, текущо отчитан съгласно т. 3.2 от тази отчетна схема, доколкото частта от трансфера съвпада с тази сума).

В резултат на тези записвания по § 61-02 (сметка 7524) по бюджета на АСП за 2019 г. ще останат само сумите, отнасящи се за източника на средствата за лична помощ, който е за сметка на бюджета на АСП извън средствата по чл. 13, ал. 2 и 3.

3.5.3. Въз основа на окончателните годишни данни МТСП/АСП извършва съответните процедури за промяна на бюджета на АСП и на бюджетните взаимоотношения с общините (трансферите от АСП за общините), както следва:

а) вътрешно компенсирана промяна на разходи за помощи за домакинства в трансфер за общини в размер на установената за годината сума на източника на средствата за лична помощ, който е за сметка на бюджета на МТСП (АСП) и е извън средствата по чл. 13, ал. 2 от ЗЛП;

б) изпраща писмо-уведомление до общините за промяна трансфера от АСП за съответната община (окончателният размер на трансфера за съответната община на средствата за лична помощ след прекласификацията) и информация за размера на останалите два източника, въз основа на което общината ще вземе съответните прекласификационни записвания за текущо преведените като трансфер суми.

3.6. Отчетни и бюджетни процедури в края на годината - ОБЩИНИ

3.6.1. счетоводни записвания за прекласификация на трансфера въз основа на писмото –уведомление от МТСП/АСП

Записвания в ОБЩИНИ - БЮДЖЕТ

а) прекласификация на трансфера в частта на двата източника на средства по чл. 13, ал. 2 и 3 от ЗЛП:

Дт с/ка 7522 / Кт с/ка 4831
§ 61-01 (-) / § 93-10 (+)

б) за приключване на разчета и отнасяне на сумата по предходното записване като приход общината взима записвания по СБО и ЕБК:

Дт с/ка 4831 / Кт с/ка 7199
§ 93-10 (-) / приходен § 36-19 (+)
дейност 562

(Забележка: сумата на двата компонента се прекласифицира от общината като приход, чрез използване на сметка 7199 и § 36-19, предвид посоченото в т. 1-буква „а“ третиране за отчетни цели тези потоци като форма на изплащане на помощта на лицето, от гледна точка на което с тези полагаеми му се средства се заплаща услугата, организирана от общината. От гледна точка на общината тези суми представляват приход, тъй като са за сметка на индиректно изплащана (чрез различна платежна процедура) помощ на лицата.)

3.6.2. въз основа на писмото-уведомление общината извършва промяна в годишен размер на бюджетните взаимоотношения (трансфера от АСП) в размер, посочен в писмото-уведомление.

3.7. Счетоводно записване в АСП за припадащите се за декември средства от помощта по чл. 13, ал. 2 от ЗЛП, която е за сметка на бюджета на АСП

За отнасящата се за м. декември помощ за асистент, която е за сметка на бюджета на АСП се допуска приблизителна оценка, в случай, че не е уточнена точната сума.

Записване в АСП – БЮДЖЕТ в края на годината (идентично на записването по-горе по т. 3.1)

Дт с/ка 6421 / Кт с/ка 4975

3.8. Крайни ефекти на ниво КФП

В резултат на прилагането на схемата ефектите на ниво консолидирана фискална програма (КФП) са следните:

- двата източника на средствата за лична помощ (чл. 13, ал. 2 и 3 от ЗЛП) ще се отчетат като разход по бюджета на АСП и НОИ, както останалите помощи и трансфери към домакинства, изплащани директно на лицата;

- разходи, които представляват плащания (текуща издръжка) за осъществяване на дейност – разходите на общините за възнаграждения и осигурителни вноски на асистенти, не се класифицират като трансфери за домакинства (помощи или добавки към пенсия), а като елемент на издръжката на съответната дейност;

- за извършената услуга общината отчита като приход компонентът, който е за сметка на помощта/добавката към пенсия за лицата, а разликата във финансирането на разходите за услугата се предоставя като трансфер от държавата, тъй като себестойността на услугата надвишава полагаемите се на лицата суми от помощта/добавката към пенсия;

- равнение на годишните трансфери между АСП и общините без да се налага останалите източници на средства за асистент да се превеждат с отделни платежни документи.

4. Във връзка с прилагането на механизма НОИ превежда на АСП съответните суми по левовата бюджетна транзитна сметка на АСП.

III. Отчитане за 2020 г.

5. Доколкото не е определено изрично друго с указание или писмо на МФ, за отчитането на операциите по механизма за предоставяне на лична помощ през 2020 г. се прилага горепосоченият ред съгласно [раздел II](#) от това писмо.

МИНИСТЪР:
ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ